

www.ketab.ir

پیامبر اعظم
برگزیده از
پیامبر اعظم

کتاب
پیامبر
کتاب
پیامبر

سرشناسه: محمد ﷺ، پیامبر اسلام، ۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق.
عنوان و نام پدیدآور: چهل حدیث محمدی / مولف علیرضا
سبحانی نسب، / شابک: ۸-۴۶۹-۲۰۲-۹۶۴-۹۷۸ مشخصات
نشر: قم: نشر جمال / ۱۳۹۴. موضوع: محمد ﷺ، پیامبر اسلام،
۵۳ قبل از هجرت - ۱۱ ق / - احادیث، احادیث شیعه - قرن ۱۴.
اربعینات - قرن ۱۴. رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۸، رده بندی کنگره:
۴۰۲۹۲۵ / ۳ BP۱۴/۹ ج ۲ / شماره کتابشناسی ملی: ۲۰۲۹۲۵

• چهل حدیث محمدی •

نویسنده: علیرضا سبحانی نسب

گرافیکست: محمود کریمی

طبع و نشر: فنی چاپ: علی یوسفی

ناشر: جمال

تهران

صحنه

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: دوم / ۱۴۰۳

نشر جمال
Jamal Publications

دفتر قم: ۰۲۵-۳۱۶۵۳

دفتر تهران: ۰۲۱-۶۶۴۸۷۱۱۸

همراه: ۰۹۱۲۲۵۲۰۲۵۰

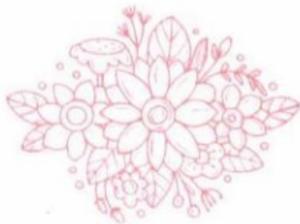
www.jalmalnashr.com

www.ketab.ir

فهرست

۲۵	.....	میان‌روی	۶	.....	مقدمه
۲۶	.....	تلاوت قرآن	۹	.....	نگاهی کوتاه به زندگانی حضرت محمد <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>
۲۷	.....	حفظ دانش	۱۱	.....	سیری در سیره حضرت محمد <small>صلی الله علیه و آله و سلم</small>
۲۸	.....	گناه بزرگ	.....	.....	آغاز هر نوشته
۲۹	.....	خجری نادانی	۱۵	.....	کمی تفکر
۳۰	.....	عمرت	۲۰	.....	درست پرسیدن
۳۱	.....	شیرینی ایمان	۲۱	.....	اندیشه و عبادت
۳۲	.....	خواری دروغ	۲۲	.....	کار را تمام کن
۳۳	.....	دوستی با احق	۲۳	.....	حسن عمل
۳۴	.....	دوری از دوست بد	۲۴	.....	عمل پیوسته

۴۷	..... رازداری	۳۵	..... فرجام تظاهر به فقر
۴۸	..... امانت داری	۳۶	..... پاکیزگی راه قرآن
۴۹	..... روزی و ننداری	۳۷	..... عبادت آسمان
۵۰	..... روزی بسیار	۳۸	..... سود سفر
۵۱	..... بخشش و عزت مندی	۳۹	..... عیب خودت را ببین
۵۲	..... به داد مردم برس	۴۰	..... در کار دوستان خوش
۵۳	..... حق شناسی و مهرورزی	۴۱	..... نیاز مردم
۵۴	..... پرهیز از قرض	۴۲	..... کار و تلاش
۵۵	..... خلف وعده	۴۳	..... قبل از خانه و پیش از سفر
۵۶	..... مجاز نبلش	۴۴	..... نیکی به والدین
۵۷	..... یادگیری از نیکی	۴۵	..... دوست فرشتگان
۵۸	..... خودآزمایی	۴۶	..... برکت جماعت

مقدمه

رسول خدا، حضرت محمد ﷺ سنتی را میان امت خود پایه‌گذاری کرد که از آن به نام سنت «حفظ چهل حدیث» یاد می‌شود. آن حضرت ﷺ فرمود: «هر کس از امت من درباره نیازهای دینی خود، چهل حدیث از سخنان ما اهل بیت علیهم السلام را حفظ کند، روز قیامت در مقام کارشناس دین محشور خواهد شد.»^۱

شاید عدد «چهل»، بهترین عددی باشد که پیامبر ﷺ برای بنا گذاشتن یک سنت مهم انتخاب کردند؛ زیرا چهل تا حدیث، آن قدر زیاد نیست که کسی از عهده حفظ آن بر نیاید. همچنین زوشن و حفظ چهل سخن از فرمایشات هر معصوم، کتابی ارزشمند برای ساختن یک کتاب اهل بیت می‌شود. از این سنت، که در زمان پیامبر ﷺ رونق فراوانی داشت، به عنوان «سنت علمی پیامبر» یاد می‌کنیم؛ زیرا باعث ترویج و گسترش سخنان اهل بیت علیهم السلام در طول زمان شده است.

متأسفانه با کج فهمی یا غرض ورزی‌های مخالفان این سنت، روز به روز از فروغ این سنت و حفظ حدیث کاسته شد. در قرون اخیر نیز سنت حفظ چهل حدیث، کم رونق شده و تنها عالمان دین از این توفیق بهره‌مند بوده و به آن عمل می‌کردند. جدای از تلاش عالمان برای نگارش کتاب‌های مفصل حدیثی، گاهی یک عالم خوش ذوق، چهل حدیث نورانی از اهل بیت را برگزیده و با شرحی کوتاه یا مفصل، کتابی به نام **چهل حدیث** می‌نگاشت.

۱. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۵۳.

این قالب بسیار جالب، یکی از بهترین شیوه‌ها برای ترویج حدیث‌نویسی و حدیث‌خوانی و حفظ حدیث است. در این راستا، ما از این قالب برای ارائه چهل درس زندگی‌ساز از سخنان ناب پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم برای نوجوانان، بهره‌جسته و چهل سخن پیامبر را که هر یک پاسخ یکی از پرسش‌های زندگی ماست برگزیده‌ایم. البته انتخاب چهل حدیث زندگی‌ساز که بیشتر مسائل اخلاق فردی و اجتماعی را شامل شود، کار دشوار و سختی بود. در گزینش احادیث، چند نکته مهم مورد توجه بوده است.

۱. موضوع سخن انتخاب شده با نیاز مخاطب نوجوان هماهنگی داشته باشد.

۲. فهم حدیث، نیازمند توضیح بیرونی یا پیش‌نیاز نباشد.

۳. احادیث کوتاه باشد که حفظ آن آسان باشد.

۴. همه احادیث دارای سند معتبر باشد.

۵. برای هر حدیث یک عنوان گویا و زیبا انتخاب کرده‌ایم.

۶. در ترجمه روایات از واژگان نامانوس یا ادبیات سنگین برای نوجوان دوری گزیده‌ایم.

۷. گاهی چند حدیث با موضوع یکسان انتخاب شده است؛ لیکن هرگز طعم تکراری بودن به خواننده دست نمی‌دهد و هر حدیث، مطلب جدیدی را بیان می‌کند و تکمیل‌کننده سخن قبلی است. یعنی هر چهل حدیث، رنگ و بوی تازه‌ای دارد.

۸. از آنجا که آشنایی با سبک زندگانی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم و مشاهده هماهنگی رفتار و گفتار آن بزرگوار، خواننده را برای تأسی و الگوگیری از آن حضرت آماده‌تر می‌کند، در ابتدا نگاهی گذرا به اطلاعات شناسنامه‌ای آن حضرت انداخته و سپس با مرور سبک

زندگی آن بزرگوار، ذهن مخاطب را برای بهره جستن از کلام آن حضرت، آماده ساختیم. آن‌گاه چهل جام از شربت سخنان زندگی‌ساز آن پیشوای راستین را در کام تشنه خواننده ریخته‌ایم.

۹. تلاش شده با تنوع موضوعی احادیث، یک دوره اخلاق فردی - اجتماعی در برابر مخاطب قرار گیرد.

۱۰. مؤسسه‌ها و نهادهای فرهنگی برای برگزاری مسابقه و ترویج مطالعه کتاب، همواره نیازمند کتاب خوب هستند. به همین جهت در پایان کتاب، هشت سؤال طرح شده تا خواننده خود میزان دقت مطالعه خود را بیازماید، و همچنین نهادهای فرهنگی از آن مسابقه برگزین کنند.

در پایان یادآور می‌شویم که «تدوین «سیری در سیره پیامبر اکرم ﷺ»، از مجموعه کتاب‌های «چهل حدیث سوره اهل بیت علیهم السلام» از آثار «انتشارات معروف»، بسیار بهره برده‌ام؛ ولی برای تکمیل آن، به کتاب‌های دیگر نیز مراجعه کردم.

اگر چه بنده برای کم کردن کاستی‌های این اثر بسیار کوشیدم، با این حال این نوشتار، کار آدمی‌زاد است. بنابراین با یادآوری کاستی‌ها و تقاضای سازنده خود، بر بنده منت نهاده و در بهتر شدن این اثر یاریم کنید.

علیرضا سبحانی نسب

قم/ پاییز ۱۳۹۵